

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitászó 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és nyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az új törvényjavaslat.

Országiszerte elismert tény az, hogy képviselőházunkban hetek óta megvitatást képező „közjogi és önkormányzat rendezéséről” szóló törvényjavaslat az évtizedek óta benyújtott javaslatok legfontosabbja, legmesszebb menő horderővel bíró és egyúttal a legnehezebb törvényes intézkedések közé tartozik. Ily körülmények között osztatlan bizalommal és megnyugvással kísérte a nemzet a javaslatnak a bizottság által történt alapos kimerítő s ép ezért aránylag hosszú időre nyúló megvitatását. Sőt a törvényjavaslatnak a képviselőházban lefolyt megvitatása alkalmával is voltak egyes kimagasló mozzanatai, de csak addig, míg ki nem tünt az, hogy a függetlenségi párt nem érvekkkel, hanem agyonbeszéléssel óhajtja a várva-várt reform életbeléptetését megakadályozni, s nem törődve a parlament méltóságával, minden eszközt: személyek, lapok megtámadását, üres beszédeket, adomázásokat stb. oda nem tartozó dolgokat előrntva, a vita végtelenségig leendő nyújtását s az életbeléptetésre váró más hasznos javaslatok elodázását tekinti feladatának.

Ha valaha volt kormányunk, mely nem zárkózik el a komoly s célszerű ellenvélemények elől és folyton csak a mintaállam megvalósítása felé törekszik — ugy ez a jelenlegi az. A mérsékelt ellenzék ezt belátta s felemelkedett ellenzéki hivatásának igazi magaslatára, a közigazgatási javaslat helyes intézkedéseit elismeri s gyengébb oldalainak javítására tőle telhetőleg közreműködik.

Mi becsüljük a függetlenségi párt nemes elveit, elismerjük, hogy szép, sőt megragadó eszme: országunk teljes függetlenségét szem előtt tartani, de a párt e nemes hivatását végleg elhomályosítja, sőt kimondjuk . . . visszatetszővé teszi ama eljárása, hogy a többség legnemesebb intencióját sem ismeri el, a parlamenti életet megmetélyezi, a hasznos munkálkodást üres szószérléssel, meg nem engedett eszközökkel nehezíti. Igazán sokszor csodálatos a szabadelvű párt türelme, melynek nemes eljárását legjobban jellemzi az, hogy nem használja fel a parlamentarismus rovására tulnyomó többségét, hanem tőle telhetőleg érvekkel küzd elleneivel szemben,

s újabb és újabb nagyhorderejű törvényjavaslatok benyújtása által igyekszik feltüntetni a nemzet előtt a haza javára irányuló hasznos törekvéseit.

E nemes hivatás gyümölcseként tekinthetjük Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter által „az országgyűlési képviselő választások fölötti bíráskodásról” szóló törvényjavaslatnak betérjesztését is! A szabadelvű kormány azon gyanu látszatának elkerülése céljából, hogy a vita tárgyát képező törvényjavaslat „önmagában nem képez célt, hanem egyszerűen csak a hatalom eszközéül szolgálni van hivatva,“ emberfeletti erővel működik azon, hogy megmutassa az ellenzéknek, miszerint a garanciális törvényeknek életbe léptetésére vonatkozó ígéretét mielőbb be is óhajtja váltani. Ha a függetlenségi párt csak azt nem akarja elérni, hogy hevenyében összetakolt fére mű alakjában tétessenek a kilátásba helyezett törvényjavaslatok a ház asztalára, — úgy időt kell engednie a javaslatok szerkesztőinek művik alapos és öntudatos kidolgozására.

Egy ilyen jól átföntolt, utolsó betűig indokolt mestermű a jelzett „országgyűlési képviselő választások fölötti bíráskodásról” szóló törvényjavaslat. 1874. év óta új meg új kísérletek történtek azon cél megvalósítására, hogy a képviselőkkel megtámadott képviselő választások felett a kuria — mint pártérdek felüláll, tekintélyes testület — gyakorolja a bíráskodás hatalmat, de hogy ezen indokolt óhaj méltó megtestesülést nyerjen, a jelenlegi kormányra s annak egyik nagytudományú s élesesű tagjára: Szilágyi Dezsőre volt szükség, ki e törvényjavaslatlall is fényesen deklarálta, hogy a kormány nem pártérdek, nem mellék célok, nem hatalmának kiterjesztése és állandóvá tétele, — hanem valódi, hamisítatlan szabadelvűség és közérdek vezérli.

A törvényjavaslat 162 szakaszán következőképpen vonul keresztül azon igazi törvényhozói bölcseséget feltételező eszme, hogy míg a választásoknál — sajnos, nagyon is elharapódzott visszaéléseknek, megvesztegetéseknek, terrorizálásoknak, etetés-itatásoknak gyökeres kiirtását tűzi ki feladatául; azalatt érintetlen tisztaságban tartja fenn a választók szabad akaratának nyilvánulását, s különbözteti meg a visszaélések lát-

szatát, a valódi szándékos megvesztegetésektől; és míg a végérvényes bíráskodást egy parlamenten kívül álló testületre bizza; addig a törvényhozó hatalomnak szuverenitását csorbitatlanul tartja fenn. A kuria, noha szabadon, saját, a pártokon felüli álláspontjáról ítéli meg az elébe terjesztett választási visszaélések miatt megtámadott ügyeket; — azért e hatalom a parlament méltóságából mit sem von le, mert a kuria ép a képviselőháztól nyeri záros határidőre: nyolc évre szóló felhatalmazását, ennek nevében — mert a szakaszra való utasítással — itél s hozza határozatait. E mellett a legfőbb ítélőszék csak egyedül a törvényjavaslatban tüzetesen megjelölt esetekben dönthet végérvényesen, de azon kérdésekben, melyekre a javaslatban határozottan nem lehet utasítást találni, továbbra is a törvényhozó testület gyakorolja a bíráskodási hatalmat. Akkor pedig, midőn a 8 évi záros határidő lejár, a kuria átruházott hatalma végleg megszűnik, s a rendelkezési jog visszazsal oda, honnan kiindult; hatalmának forrására, a képviselőházra.

De kellőleg alig becsülhető előnye, ezen javaslatnak az, hogy nem tévesztette szem elől hazai viszonyainkat, ez szó-szoros értelemben véve a magyar gondolkodásment terméke, nincs más hasonló idegen törvények kaptafájára ráhuzva, hanem egyedül a magyar szokásokat, a magyar nép jellemét, nemzeti sajátosságát veszi alapul. Megkülönbözteti a vendégszeretetet, a megvesztegetéstől; számol a lobbanékony pártszenvédelemmel; hatalmas pénzbírsággal sújtja az alaptalan panasztevőket, és egyes visszaélések kiderítése nem teszi ki a választó kerületeket egy újabb képviselőválasztás izgalmainak, hanem ha kideríthető, hogy bizonyos választók, noha a választás színhelyén jelen voltak, de ott valami törvényellenes intézkedés által a szavazási cselekmény részvételében gátoltattak, — akkor ezek úgy tekintetnek, mintha szavaztak volna, és szavazataik annak számíttatnak be, kire azt beadni óhajtották, s így esetleg a választásnál kevesebb szavazatot nyert képviselőjelölt ellenfelével szemben új választás nélkül igazolt képviselőnek mondható ki. E mellett valódi erkölcsnemesítő feladatot is tűz maga elé, így hogy többet ne említsünk, javaslatba hozza azt, hogy ott, hol kiderül, miszerint mindkét jelölt kivétel nélkül veszteget,

A „BÁCSKA” tárcája.

A falomb...

*A falomb, mely nyáron átál
Szelid árnyat, hűst adott,
Lehull őszszel, — s a virág is
Őszre mind elhercadott.*

*És a csillag, mely kiégett,
Szép egérvől földre hull...
Mindén, amé tisztét végzé,
Mind elenyész, mind elműl!*

*... Szeretett az én szívem is,
Csalódott is, — s nem remél, —
És azért csak — célja nincs bár! —
Tovább dobog, tovább él!...*

Erdélyi Zoltán.

A KIS JULISKA ERŐS KEZE.

Beszély.

Írta: Lovászy Andor.
(Vége.)

Pista kora reggel sietett Sárikához a jó hírrel. Hogy Sándor mához egy hétre megtartja a lakodalmát Anikóval. S akkor azután Sárka az övé lesz. Sárka pedig erre azt gondolta, hogy hát nem lesz ő egyiküké sem.

Egy vitték be ajútan a szobájába. Szegény Pista nagyot bámolt, mikor látta, hogy milyen hatása van az ő jó hírenek.

Csak ekkor kezdett valami kis viláosság derengeni homályos elméjében. — Sokáig vakargatta tarkóját a küszöb előtt, azután nagy fejesóválás között a nélkül, hogy belépett volna a szobába eltavozott.

Ment egyenesen a Sándorék felé. Sándort épen otthon találta, a hogy a lovait itatta.

— Jó reggelt, Sándor!

Sándor bizony nem is fordult vissza. Kifordította a vedret a vályuba s szóltanul simogatta pej lovának fényes szőret.

— Nagy számár vagyok ám én, Sándor!

De már erre Sándor is visszanezett. Pista úgy állt előtte, mint a csinyen kapott gyermek, fel sem mert tekinteni, csak a kezében szorongatott kalapjára. Nem tudta, hol kezdje.

— Nagy számár vagyok ám én, Sándor, ismételte zavarában s nagyot sóhajtott hozzá, mintha ezzel akarná egy kis biztató szóra bírni.

— Az ám, felelt neki Sándor.

Elég is volt selegének ez a pár szó. Most már beszélt.

— De látod, Sándor, nem vagyok én rossz ember. Nem akarom én a ti szerencséteket megrontani. Már én ilyen vagyok. A Sárka nem szeret engem, hanem tégedet szeret, eredj, vedd el!

S azzal, mint a ki nagy terhet rázott le a lelkéről, vidáman tekintett Sándorra.

— Azután ne haragudj rám, Sándor, ha talán tegnap valami bolondot beszéltem. Nem akartalak megbántani. Meglátod, hogy én jó ember vagyok! Isten veled!

Kezét nyújtotta s egész boldog volt, mikor Sándor megszorította.

— Az vagy Pista, jó ember, derék ember vagy!

S ezt Sándor igazi szívből mondotta. Nem értette ugyan a Pista beszédjét s még most is, hogy elment, bámulva nézett utána, de érezte, hogy valaminek kellett történnie e kettő között.

Az az egy tiszta, világos volt előtte, hogy ez nem fogja feleségül venni Sárikákat. És erre végtelen könnyebbséget érzett szívében.

Mi történhetett? Talán meg mondta neki, hogy nem szereti. S volt ereje megmondani azt is, hogy kit szeret!

Hát neki mégis több lelke van! Nem akar csalni, hazudni, nem akar elkárhozni; megmondja az igazat, — s szenvedni fog maga egyedül.

Nem akar a maga poklába lerántani senki.

Hogy is tudott róla ilyet feltenni? arról az ártatlan, jó szívű leányról? Ilyennek ismerte őt mindig,

szelid kis galambnak, aki csak szeretni tud. Hogy tudna ez megrontani valakit, hogy tudna ez megeseálni mindenkit?

Akkor látta, milyen aljas, milyen rettenetes gondolat volt az, a mi az ő szívében megfogamzott. Megborzadt önmagától, megutálta önmagát.

Még ezer szerencse, hogy nem történt semmi. Anikónak még nem mondott semmit, még nincs leköve hozzá. Nem fogja elvenni feleségül. Ő sem akar rosszabb lenni, mint amaz.

S azután, ki tudja, mi történhetik még? Miért ne békülhetnének ők ki? Hiszen ő nem haragszik, a legelső jó szóra képes lenne elfelejteni mindent. S akkor mégis csak az ő felesége lenne, az az aranyos édes kis lány, szerethetnék egymást, boldogok lehetnének egymással holtig.

Csak egy jó szó. Vagy legalább egy jó tekintet! Ott hagyta lovait s kiment az utcára. Addig-addig ódöngött, míg egyszerre ott találta magát a Sárikáék háza előtt.

Az ablakok fehér függőnye le volt huzva. Az udvaron, a mint a palánkon átnézett, egy lelket sem látott. Mindenütt mély csend, mintha senki sem volna otthon, vagy mintha nagy beteg volna a háznál.

Oda simult a kapufélfához s nézett a kilincsre mereven. Be menjen-e? Nem, be nem mehet. Nem lehet neki ehhez a kilincshez nyulnia, míg azt belülről valaki meg nem nyitja.

Ó, akit arcúl ütöttek, be nem léphet ahoz, aki arcúl ütötte. Annak kell kijönnie előbb. Az az ütés még égett az arcán, az az ördög még benn volt a szívében.

Ó ha most ez az ajtó kinyitnék! S ott állana ő, szeliden, mosolyogva! Csak a kezét kellene feléje nyujtania; megértene, tudna mindent!

Ugy fájt a szíve, úgy szeretne volna, ha beláthatott volna az ajtó fáján keresztül!

Miért is nem jön senki? Miért is nem nyílik már ez az ajtó? Hiszen csak egy gyöngye nyomás a kilincsen! S aztán csak néhány lépés, — és jól lesz ismét minden!

Az a kilincs úgy hív, úgy csábít. Nyisd ki, menj be, boldogságod, mennyországod van benn, menj be érte, hozd ki!

etet-itat s ezt a választók nagy tömege nemcsak hogy szívesen fogadja, hanem egyenesen követeli, — a választókerület képviselőküldési joga az országgyűlés tartamára felfüggesztették, s büntetésül javítás céljából legnemesebb jogaiktól, a választástól fosztassanak meg.

Lesznek ezen törvényjavaslatnak is ellenzői s kell is, hogy legyenek. A szakszerű és kellő mederben lefolyó vitát csak hasznára lehet és a közvélemény megnyugvását idézendő elő; de hogy ez megtörténhessen, a függetlenségi pártnak fel kell hagynia jelenlegi időt rabló, eredménytelen praktikájával. Be kell látnia, miszerint a kormány beváltja az ugynevezett garanciális törvényjavaslatokra vonatkozó ígérteit. Szapáry Gyula miniszterelnök a cím vita utolsó napján is hangsúlyozta, hogy a közigazgatási bíróság tárgyában hozandó törvényjavaslat is befejezés felé közeledik és legrövidebb idő alatt a ház elé fogja terjeszteni.

S ha az ellenzék mindezek dacára a közigazgatási törvényjavaslattal szemben elfoglalt magatartását nem hagyja abba, a függetlenségi párt egyszer csak azon eredményre ébredhet, miszerint lejárt a magától eljárása folytán még azok is elfordultak tőle, kik eddig hívei s ideális alapeszméinek pártolói voltak! . . .

H. M.

A tanítók nyugdíjtörvénye. Mint már röviden említettük lapunk múlt számában, a vallás- és közoktatásügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé, a tanítók nyugdíjének szabályozásáról. Az új javaslat szerint negyven évi szolgálat után a tanító nyugdíjának minimuma 300 frt, míg a mostani törvény szerint ez a tanító maximum is volt, csak a népközlői igazgató és polgármesteri tanító kaphattak 400 frt nyugdíjat. Ezután pedig, a kinek több a fizetése, negyven év után teljes nyugdíjat kap. Fizetni pedig a nyugdíjra ezentúl mindenki csak fizetésének 2%-át fizeti, míg eddig, a kinek 400 frtos igénye van, 3%-os fizetésre van kötelezve. Ugyanezen előnyt biztosítja az új javaslat azoknak is, kik negyven évnél rövidebb szolgálat után mennek nyugdíjra. A nyugdíj-alapja náluk is, a fizetés 40%-a tíz év után s további 2% minden évre: nem mint eddig, a végső 300 frtnyi nyugdíj 40%-a. Ehhez képest javul az özvegy kilátása is. Míg eddig a tanító özvegye csak 120 frt nyugdíjat kaphatott, ezentúl ennél többet, vagyis 150 frtot kap már akkor is ha a férj fizetése nem volt 300 frtnél nagyobb. Ellenben ha a férj fizetése például 600 frt volt, az özvegy 300 frt nyugdíjat kap s azonfölül minden száz frt fizetés után 20 frtot. Ha az özvegy nőnek több gyermeke van, csak egy nem kap gyámpénzt; ellenben a többire egyenként az anyai nyugdíjának hatodrésze jut. E szerint, ha például a tanítónak 600 frt fizetése volt s özvegye és három árva maradt, a család 400 frt nyugdíjra számíthat. Ezentúl a tanítónő árva szintén kapnak gyámpénzt még akkor is, ha atyjuk él. Ha pedig az árva teljesen szülőtlenség, akkor segélypénzüket még emelkedik is; még pedig 25 frttal, ha csak egyik él 50 frttal, ha mindkét szülőjük a tanító pályán működött. S az ilyen szülőtlenséget három éves korától kezdve árva házakban nevelik. A tanítónő halála után a férj természetesen nyugdíjat nem élvezhet, de végkielégítés gyanánt megkapja a nő három havi fizetését; illetőleg, ha a nő nyugdíjas állapotban halt meg, három havi nyugdíját. Végül a tanítónő igénye javul még azzal is, hogy nyugdíját nem fogja elveszíteni akkor sem, ha férje életben van, avagy újra férjhez megy is.

Az anyakönyvek nyelve.

Az 1836. évi III. t. c. szerint az anyakönyvek oly helyeken, hol a hívekhez magyar nyelven mondatnak szent-beszédek, magyarul vezetendők;

az 1840. évi VI. t. c. 7. §-a szerint pedig oly helyeken is, hol a szent-beszédek magyar nyelven nem tartanak, a jelen országgyűlésnek berekesztésétől számítandó három év múlva az anyakönyvek magyar nyelven irandók.

Ezen rendelkezéshez mérten látjuk: hogy nem magyarjuku plébániákon is az 1843. május hó első felétől kezdve, egészen 1850. ápril haváig az anyakönyveket magyar nyelven vezették: a nélkül, hogy ebből bármi baj, zavar vagy nehézség származott volna.

Az 1868. évi 44. t. c. 14. §-a szerint az az egyházközség, egyházi felsőségeik törvényes jogainak sérelme nélkül, anyakönyveik vezetésének nyelvét tetszése szerint határozhatják meg.

Boldogemlékezettü érsekünk böles körültekintésénél és előrelátásánál fogva igen üdvösen elrendelni méltóztatott: hogy az anyakönyvek e sok ajku nép lakta egyházmegyében az egyház nyelvével vezessenek; ezen intézkedése által mintegy utját állta, hogy az egyes egyházközségek nyelve szerint váltakozzék az anyakönyvek nyelve is.

Helyén valónak és időszerűnek látszik azonban, hogy az 1840. évi VI. t. c. 7. §-a ismét érvényre emeltesse és az egyházi felsőség törvényes jogánál fogva az anyakönyveknek magyar nyelven leendő vezetését elrendelje: más egyházmegyék példájára, a melyekben szintén különféle ajku nép lakik.

Magyarországban, a magyar állam nyelvének suverén jogáról szólni nem kívánok, csak a gyakorlati életből vett érveléssel kívánom támogatni ama törekvést, mely az anyakönyveknek magyar nyelven leendő vezetése felé irányul.

Névváltoztatás, törvényesítés, anyakönyvi kiigazítás alkalmával egyházközségek elrendelendő bejegyzés, a bíróság és közigazgatás közege előtt érthetetlen és hitese tolmácsra van szükség e bejegyzés magyarosítására, mivelhogy e bejegyzés is latin nyelven történik. E közvetítő és talán költséggel is járó eljárás teljesen megszünt, ha az anyakönyvek vezetésére a magyar nyelv használata rendeltetnék el egyházmegyénk egész területére nézve kötelezőleg.

Továbbá: ha a családi értesítő lehet és szabad magyar nyelven kiállítani: ugy ugyan-e nyelven állítható ki a kivonat is; már pedig a kivonatnak még az anyakönyv nyelvével is egyeznie kell, — tehát: ha az anyakönyvi kivonat magyar nyelven kiállítható, — maga az anyakönyv is magyar nyelven vezethető.

L. M.

Helyi és megyei hírek.

Deputáció. A titeli járás községeiből egy küldöttség tisztelettel tegnap a főispán urnál, melynek vezetője Iszákovits Jakab loki lelkész egy kérvényt nyújtott át, melyben az kéri, hogy az üresedésben lévő titeli járási főszolgabírói állásra Michajlovits Kornél szolgabíró választassék meg. Főispán ur örömet fejezte ki a felett, hogy a vármegye ezen fiatal tisztviselője a járás lakosságának ragaszkodását és bizalmát oly rövid idő alatt megnyerte, a kérvényt azzal vette át, hogy azt annak idejében a kijelölt választmány elé terjesztendő.

Katonai szemle. Bábólnay Lajos alezredes, a szabadkai 6-ik honvéd-gyalogezred parancsnoka, az ezred 2-ik zászlóaljának megszemlélése végett kedd óta városunkba idöz.

Az a gógös, büszke lélek pedig visszaparancsolja már emelkedő kezét, — nem, nem szabad bemenned! És akárhogy sir a szived, ha bebehal a vágyba, gyötrelmebe, nem szabad magadat lealáznod! Hiszen kinevethetnek, kigunyolhatnak!

Még hogy ő menne könyörögni! Nem, soha! Nem haragszik, kész kibékülni bármely percben, bárhol, a hol legelőször találkoznak, de könyörögni nem jár soha, sehova!

S ott hagyta a kapufélfát, s átment a szomszédba. A kapuból még egyszer visszanezített sóvárgó, vágyó tekintettel, s azzal belépett.

A kis Juliska ott kucorgott a szobaajtóban veresre sirt szemekkel.

— Mi bajod van, aranyos kis Juliskám?

— Sárka néni nagyon beteg, felelt a kis lány még jobban elpityeredve, Sárka néni meg akar halni! Sándor halálra ijedten rántotta magához a kis leányt.

— Miért is nem jött soha hozzánk, Sándor bácsi?

Sárka néni itt volt mindennap, és sirt mindennap, tegnap is csupa víz volt a hajam tőle.

Hogy csókolgatta Sándor annak a hajnak minden szálát.

— Most pedig nagyon beteg. Mama azt mondta, hogy meg akar halni. És engem nem akarnak hozzá beereszteni, folytatta a kis lány fuldokló hangon, — azt mondják, hogy akkor Sárka néni még jobban sir.

Már akkor Sándor szeméi is tele voltak égő, fájó könnyekkel. S amint a kis lány szöke fejt csókolgatta, érezte, mint lesz az mindinkább nedvesebb, ép úgy, mint tegnap amazéitól.

— De én be akarok menni hozzája. Én látni akarom. És maga is eljön Sándor bácsi velem. Meglássa, nem fog meghalni a Sárka néni. Jöjjön, jöjjön Sándor bácsi, magával beeresztenek engem is!

Megfogta annak a nagy embernek a kezét s úgy húzta maga után, hogy szinte neki támaszkodott.

És Sándor ment. A parányi kis leányka vezette, ráncigálta. Az a hatalmas erő, ami az ártatlan kis leány kezében rejtett, vonszolta ellenállhatatlanul az ő erős, dacos lelkét.

A kis Juliskának fel kellett ágaskodnia, hogy a kilincset elérje. S azzal a gyöngye kis kacsójával milyen könnyen kinyitotta.

Beléptek a kis szobába. A hol a nagy beteg fektült. S ott, az a nagy, erős ember oda roskadt az ágy lábához, leborult a párnára és zokogott sokáig, sokáig!

Egy szép őszi délután Sándor és Sárka künn ültek a tornácra. Sárka átkarolva karjával Sándor nyakát, feje pedig ott nyugodott a vállán. Ugy, mint a hogy ő egykor elképzelte azt ott kinn a fűzesben!

A kis Juliska ott játszadozott előttük a fűben. De most már nincs reá szükség, hogy egymás csókjait áthordozgassa.

Ekkor elmesélte Sándor, hogyan volt az, mikor a Juliska erős hatalmas keze oda érszokolta őt a feleségéhez. Ez a puha kis kacsó fűzte össze az ő boldogságukat.

S ezen mindketten olyan jót nevettek. Juliska pedig tágra nyitott nagy szemekkel bámult a saját kezére, mintha keresné, hogy ugyan hol van az a nagy erő?

A HÓDSÁGHI NAGYKORCSMA.

(Elegia).

Mindenki tudja, mi rejlik e cím alatt. Legalább Bácskában mindenkinek kellene tudni. E szerény cím nem kevesebbet, mint egy pusztulás okát jelöli. A mint az ember Hódságh központjába ér, azonnal szemébe ütlik egy komoly, méltóságos épület, hatalmas téglafalai évtizedek viharait meséli el. Valóban méltóságosabb „nagykorcsma” nem láttam még. Önérzettel tekint szét a piacon s büszke magaslatáról megvetőleg nézi végig az előtte álló Szt. János szobrot. Azt hiszem, már megalkotása percében is meg volt lényében a komoly fenség. Mindamelllett nem habozom kimondani, hogy azt az önérzetes méltóságot, mely most rajta előmlik, világtörténelmi fontosságának öntudata szülte. A múlt év végéig senki sem méltányolta, mert senki sem ismerte, de ő nyugodtan várt arra, kit a végzet fölfedezőjéül jelölt ki, nyugodtan várt, mint Amerika Kolumbusra. Mikor aztán

Költő, mint egészségügyi főnök. Joánovics doktort, aki Zmaj néven a szerbek ünnepeit költője és a Petőfi-társaság tagja, — megválasztották belgrádi egészségügyi főnöknek. A magyarországi szerb orvos-költő ennek következtében ellagya hazánkat.

Pályázat van hirdetve a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságnál betöltendő fogalmazó gyakornoki és a zentai kir. adóhivatalnál betöltendő VI. osztályú adó-tisztii állásra 2—2 heti határidővel.

Kiállítás. Budapestén a városligeti ipareszernokban agyagiparkkiállítást rendezett a budapesti kereskedelmi muzeum, mely június hó végével ideiglenesen bezárattott. E kiállítás a jövő (aug.) hó 15-én ismét megnyílik s nyitva marad szept. hó 30-ig, mely alkalommal végleg be fogják azt zárni.

A palánkai ünnepély. A n.-palánkai Szent-István ünnepélyen való részvételt már számos megyebeli tűzoltó-egylet a rendező palánkai tűzoltó parancsnokságnak bejelentette, s miután különösen a városokból és a környékből készülnek sokan ezen érdekes és szép ünnepélyt meglátogatni, Palánkán augusztus 20-án élel élet lesz. Meg is érdemi a rendező egylet ezen élénk és mindig nagyvonalú mérvet öltő meleg érdeklődést, mert sem a költségek, sem a fáradságtól vissza nem riadva, mindent elkövet, hogy ezen ünnepélyt minél fényesebbé tegye és a vendégek ott tartózkodásának idejét a legkellemesebb szórakoztatásokkal és gyönyörű látványosságokkal kitöltse, s mind e mellett a tűzoltó intézményt népszerűvé is tegye. E ünnepélyen az új vidéki magyar dalárda is közreműködni fog.

Alapszabályok. A provócái temetkezési egylet alapszabályait a helygyminiszter jóváhagyta.

A nagy hátralék. A „Magyar Hírlap”-nak a zombori pénzügyigazgatóságnál fölfedezett nagy hátralékról és rendeltetéséről szóló légből kapott és céltalos híre, melyet annak idején kellően méltattunk, mint a nevezett lapban olvassuk, csakugyan igényt tartott az „eredeti, érdekes és igaz” hírekre kitűzött 10 arany pályadíjra, amennyiben a bírálók pályázatra bocsátották. Szerencse, hogy volt a „Magyar Hírlap”-nak a pályadíjra érdemesebb híre is, különben olesón jutott volna a dicsőséghez.

Gyászmise volt e hó 22-én, azaz szerdán d. e. 9 órakor, boldogult Haynald Lajos bíbornok-érsek lelki-üdvéért Apátinban, melyen az összes hivatalok, testületek s egyletek képviselve voltak, s nagyszámu közönség is jelen volt. A dalárda énekelt.

Villámcsapás, tüzeset. Ó-Morovicán becsapott a villám Ungár József istállója s agyonütött egy lovat. Az istálló teteje is lángot fogott s így a villám mintegy 2000 frt kárt okozott.

Hymen. Újvidéken diszes esküvő volt szombat délután. Dr. Tóth Kálmán halasi polgármester és föld-birtokos esküdött örök hűséget Szász Vilma kisasszonynak, Szász János mérnök és földbirtokos szép leányának. Az eskütést megható beszéd kíséretében Molnár Hugó ottani ref. lelkész, a vőlegény sógora végezte. Násznagyok voltak a vőlegény részéről Szász Károly ref. és a menyasszony részéről Sárkány Sámuel evang. püspökök, kik az új párnak közeli rokoni. A Tóth, Szász, Mokry, Szász, Bibó és Sárkány-családok tagjai teljesítették a nászasszonyi, nyoszolónyi és vőfélyi tiszteket. Esküvő után a násznép az örömszülőknek piros szállására hajtatott, hol a gazdag lakomát számos felkösztöntő fűszerezte.

Egy tanító. Vettük a következő levelet: Tek. szerkesztő ur! A bácskai tanítóság reputációja megkívánja, hogy itt a nyilvánosság előtt a „Bácska” legutóbbi számában megjelent aljas obrováci esetre kijelentem: miszerint Kohajda Mihály egy jött-ment „fechtbruder” volt. Két fechtölése közben fogadtak föl az obrováci gondos szülők. Persze — rendes tanítóra bizni gyermekeinket — sokba kerül. — Tisztelettel L.

Gyászhiir. Medvecei Medveczy Zsigmond saját és testvérei Frigyes és Anna nevében mély fájdalommal telt szívvel jelent a legjobb és forró szeretettel: testvér báró Wattenwylle Mórné medvecei Medveczy Gizella rövid szenvedés után folyó hó 19-én Bernben — Svájcban — történt gyászos elhunytát. Zomborban, 1891. évi július havában.

ez a fölfedező megjelent s átadta őt a halhatatlanságnak, a sors keserű gúnya akkor sújtotta őt le a népszerűség egéből.

Összetépett, vihardulta teteje, vakolatlan falai, össze-tört ablaktáblái, roskadozó keményei rögtön elárulták az utazónak, hogy középület, melynek nincs gazdája. Hódságh községe vezette budgyetjában mint „vagyon”-t. Bért kapott, még pedig tetemes bért a községi Wertheim. A bérleti szerződésben, melyet a vármegye jóváhagyott, ott áll szóról-szóra: „bérbe adatik azon világos kikötéssel, hogy kizárólag italmérsi helyiségül használandó.” Ebben ugyan semmi különös sincs, mert a korcsma azért korcsma, hogy italt mérjenek benne. Akadt is egy derék bérli, aki bérbe vette. Derék legény volt. Etelei józuek, borai kintuók voltak. Három napra szóló „mörrik” estek meg benne. Hangos volt mindig, akár a nóta „Becsali” csárdája. De jött az új regáletörvény és elhozta magával az új regáletörvényt. Az eddigi bérliök azon méltó fölháborodásukban, hogy a kincstár nem adta nekik „ingyen” a regálet, egy klubot alakítottak. Ez alatt azonban ne értsünk valami „helygyminiszterleg záradékot” társulatot, mert hiszen az egész egylet csak a már országghírűvé vált őt sztrájkoló korcsmárosból áll. Ez öten kívül többet nem is vesz fel kebelébe, de tisztelgetés címmel mindazt megajándékozza, aki szenvedélyes kitérővel szítja a regáletörvényt, avagy igazolni tudja, hogy nem ivott a regáletörvély borából, vagy ha ivott is, legalább is tizenöt napig járatta a felsért. Tiszteletbeli tagok továbbá azok, kik a szívüket a zsebükben hordják. De minek számlálnók fel összes kosztosait e körnek? mert vannak ám jócskán. Minek? Ha lerajzoltunk egy tojást, a kolibriétől kezdve a struccmadáréig, megadtuk formáját valamennyinek. A különbség közöttük csak csupán az, hogy az egyik nagyobb, a másik kisebb, az egyik sima, a másik érdes, az egyik fehér vagy sárga, a másik pedig szeplős, de lényegére nézve egyik sem mutat fel valami nagy különbséget. A tagok formájukban — egylettük közös céljában egyenlők. E cél a legnemesebb emberi érzés — a felebaráti szereteten alapul és abban kulminál: a regáletörvélyt minden áron, minden eszközzel tönkre tenni, hogy ők ülhesenek majd

Melléklet a „Bácska“ 56-ik számához.

Értesítés. A szegedi m. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi — október hó 1-én kezdődő — magyar-német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 40 frtnyi állami ösztöndíj van rendszeresítve. Felhívom mindazokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz intézett kérelmükkel, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt, bélyegtelen folyamodványukat augusztus hó 31-éig hozzám nyújtsák be. — Szegeden, 1891. július 20. Dr. Mann, igazgató-tanár.

Ésküvő. Folyó hó 20-án este 6 órakor vezette a házhoz Witzmany József apatini tanító Frech Mariska kisasszonyt, Frech Ádám ottani polgár leányát.

Fillokszera. Kovil-Szt.-Iván és Uj-Szivac községében — mint ezáltal hivatalosan is közlik — a fillokszerat konstatálták.

Csodnyítás. A zombori kir. törvényszék csődöt nyitott Róth Sámuelné kulai kereskedő ellen. Csődbiztos Hetteshelmer Henrik törvényszéki bíró, tömeggondnokul dr. Strasser Lajos kulai, helyettesül Lippert Ferenc zombori ügyvédek nevezettek ki. Bejelentési határidő szeptember 25.

Halálozás. Jakobey Károly, az érdemes budapesti festőművész, a zombori róm. kath. templom renoválójai, ki egyébként megyénk fia s kinek Hódásghon és környékén van most is nagyszámu rokonsága, mult penteken váratlanul meghalt. Jakobey hivatott művelője volt az egyházi festészetnek s oltárképei a legkeresettebbek közé tartoztak. Különösen vidéki templomok számára festett tömördek freskó- és oltárképeket, de Budapest több középületén is vannak tőle falfestmények, így a festette a központi személy-pályaház királyi várotermének freskóit. Hosszabb idő óta betegeskedett, de azért halála egész váratlanul, hirtelen következett be. Temetése a budai fő-utca Andrassy-palotából a művészvilág élénk részvétele mellett ment végbe.

Emberkereskedés. Vajjon miben különbözik a vadtorzsek rabszolgakereskedése ama bűnös üzelmektől, a miket egyes gonosz lélek-kufarok folytatnak vidékünkön is a hálójukba kerített leányokkal? A művelt társadalom még nem volt képes kiirtani teljesen a rabszolgakereskedést, a mint hogy nem képes a saját területén se utját állani az emberkereskedésnek. Minduntalan hallani ily vásári híreket, különösen itt a déli vidéken, mert e kereskedés exportra is jelentékenyen dolgozik. A napokban is egy H. Julesa nevű leány került a piacra. Schütz Adolf újvidéki embernek adták el Szegedről. A leány csakhamar észrevette a bűnhálózatot és menekülni iparkodott. Levelet irt onnan az anyjának, hogy szabadítsa ki s az anyja felelt is neki, hogy néhány nap múlva lemegy. Azonban az anyának ezt a levelet Schütz idejekorán elikkasztotta s a leányt kocsira illesztve, erőszakkal elhurcolta Ujvidékre Belgrádba. Itt eladta gyorsan egy Latinovics Pálya nevű érdektársának. Mikor az anyja Ujvidékre érkezett, Schütz Adolf a vállát vonogatva szolt a szentírásból: „Asszony nem tudom mit beszélsz”. Az anyja ekkor a rendőrséghez fordult s az erélyes nyomozást indított a dologban. Jókora érték Belgrádba: Latinovics éppen török kereskedőkkel alkudozott a leány fölött. Azonban, mint sok más, talán ez sem került volna a nyilvánosságra, ha a leányt anyagilag is meg nem rabolták volna. Elrabolták tőle értékes ékszereit és ruháit.

Államvasuti hivatalnokok fogadalmá. A m. kir. államvasutak igazgatósága a napokban elrendelte, hogy valamennyi hivatalnok, gyakornok, altiszt, díjnok, szolga és kezelő a hadi menetrendre vonatkozó intézkedések titokban tartása tekintetében a hivatalos eskü kiegészítéseként fogadalmat tartozik tenni. Ezt a fogadalmat az alkalmazottak július 15-én tették le, illetoleg aláírták a fogadalom szövegét tartalmazó térítványt. E térítványokat az összes szolgálati főnökök haladéktalanul beküldték az igazgatóságnak, mely intézkedett, hogy a jövőben minden alkalmazott akkor tegye le a fogadalmat, a mely napon az államvasut szolgálatába lép. Együttal pedig a hivatalnokok eskümintáját úgy alakította át, hogy annak szövegében a fogadalom is belefoglaltatik.

potom áron abba a nyeregbe, melyből a regáleberlőt kitesztani szeretnék. Az egyletet fenkölt célja elérésében a „faló szája“ leghatásosabban támogatja — hisz ezért díszelneke. — A klubb alapszabályai Lucaszéke módjára készülnek és minden tagjának joga van a regáleberlőny egy-egy képzeltbeli \$-ára hivatkozni, ha saját önző érdekének megóvását szükségesnek látja. Ily \$-levezést aztán egy tag sem vonhatja kétségbe, legfeljebb egy másiknak idézése által igyekszik azt legott megerősíteni, ami persze legtöbbszörre sikerül is. De legszebb a dologban az, hogy mindegyik tag magát született m. kir. pénzügyigazgatónak gondolja és úgy dobaldoznak a \$-okkal, mint a vásári bohóc a vaslapdakkal és fennen hirdetik, hogy a kormány hazaáruló, mert a regáleberlők kegyetlenségének adta ki az egész országot.

Az egylet szervezetének ezen vázlatos ismertetése után, térjünk át viselt dolgainak azon nevezetes mozzanataira, mely a nagykorcsma végpusztulását okozta.

A nagykorcsma bérlője hosszú időn át rá se hederített ezen klubbra, hanem vigan mérte borát, sőt még azt is megtette, hogy te-tu pajtás lett a regáleberlővel. De egyszerre miért? miért nem? megszálta a konspiráció ördöge és fölvetette magát a klubb tagjai közé. Ezen klubb tagjai pedig született nagyurak és így derogál nekik a bormérés. A bérlő is abbahagyta. S a nagykorcsmaiban a vgy zaj, láрма, zene — a nagy murik megszüntek. Bachus és Gambirinus oltárai romba dőltek. Az emberek még a nagykorcsma tétjéért is elkerülték, csak néha-néha láttunk egy-egy idegenből jött urat rémült arccal kifutni ódon falai közül. S ha történetesen valakinek volt bátorsága bennmaradni, az hallhatta a nagykorcsma szellemének a pingecgádorból felható elegikus solhajtását: „hol van az egykori zaj, hol van az egykori fény“. A nagykorcsmát kísérteties csend ölelte körül. Huh!

A szegény regáleberlő — akit ha terminusra nem fizet, megégnekvalnak — természetesen óvást emelt e nagy esendőség ellen, mert ő a korcsmaiban a zajnak barátja. Előbb előszóval, még a köveket is megindító hangon kérte, hogy a község hajtsa végre saját egybanu-

Himen. Iklódy Riza kisasszonynak, Joannovics Milánai esküvője f. évi augusztus hó 2-án délelőtt 12 órakor lesz Palánkán.

Szarvas helyett ember. Nagy szerencsétlenség történt tegnap Apatinban vadászat közben; Riesz Antal ottani ismertebb puskás ugyanis folyó hó 22-én szarvasokra vadászván, a kutyái által adott hangra lövésre készen várta a nemes vadat, hallott is a nem nagy távolságra fekvő fűzestől közeledő csörtetés zajt s amint egy pillanatra megpillantani is vélte, oda gyujtott durva fickóra töltött csövéből, mire nem csekély rémületére emberi vészkiáltás hallott s a helyszínére sietvén, a sulyosan sebesülten Huszli apatini lakost ismerte fel, ki három fickó által találva, élet-halál között lebeg.

Zárszámadások. A zentavidéki takarékpénztár 1891. évi első félévi zárszámadása. A félév 4208 frt tiszta haszonnal zárattott le. A január-juniusi havi összes forgalom 1.212,616 frt 42 krt tett ki. — A ó-becsei önszegélyző szövethet 2-ik ciklusa 5-ik évének zárszámadása 1890. évi július hó 1-től 1891. évi július hó 1-ig terjedő üzleti évről. Az intézet tiszta haszna volt ezen évben 2606 frt 04 kr. Az összes forgalom volt 128,094 frt 33 kr. A részvénytökhöz összesen 2285 frt iratik hozzá, s így minden részletre 1 frt osztalék jut. — Az ó-becsei önszegélyző szövethet 3-ik ciklusbeli 1-ső évének zárszámadása az 1890. július 1-től 1891. július 1-ig terjedő évre. Tiszta haszon volt 5830 frt 89 kr, a forgalom kitétt 214,041 frt 16 krt. A haszonból minden egyes részletre 2 frt 82 krt jut.

Levélorítók feliratai. A kereskedelemügyi miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki, a levélborítékra vagy a címszallagon alkalmazható üzleti és egyéb nyomattal megjelölések tárgyában. Az utóbbi időben nagyobb számban kerülnek feladásra levelek, melyek borítékai mindennemű feliratokkal és ábrákkal vannak elborítva. Ily levelezések a postai kezelésnél akadályul szolgálnak s ezért a „Postai tarifák“ 4. §-a szerint a postai szállítástól ki vannak zárva. Azon célból, hogy a közönségnek, főleg a kereskedőknek és iparosoknak módot nyujtsak arra, miszerint foglalkozását, illetve üzletét levelezéseinek borítékaira nyomattal szavakkal, illetve ábrákkal bővebben is megjelölhesse, a „Postai tarifák“ idézett határozmányait következőleg módosítom: A levélborítékra vagy a címszallagra mást mint a címre, a kezelésre és kézbesítésre vonatkozó adatot vagy megjegyzést irni nem szabad. Ezeket kívül a levelezés borítékán (címszallagon) a feladónak nevét, állását és lakását, vagy üzletét meghatározó nyomattal megjelölések és ábrák alkalmazhatók. Ezen megjelölések és ábrák azonban a boríték címszallagján és hátoldalán, még pedig csak a felső részen, a boríték térfogatának legfeljebb egy negyedrészt foglalhatják el. A hátoldalon ezenkívül csak még a közepén lehet kisebb rajz vagy ábra, mely a peesétjelet helyettesíti. Nagyobb tért elfoglaló vagy a boríték más helyein alkalmazott megjelölésekkel és ábrákkal ellátva feladott levelezés nem szállíthatik. Szintugy egészen ki vannak zárva az oly megjelölésekkel vagy ábrákkal ellátott levelezések, melyek nem magára a feladóra vonatkoznak s így hirdetésny jellegével bírnak.

Távíró oszlopok rongálása. A posta- és távirdaigazgatóság régóta tapasztalja, hogy egyes községekben az iskolás gyerekek a távíró oszlopokat, sodronyokat s különösen a porcellán elszigetelő készüléket rongálják, a mi sokszor nagy hátrányára van a kezelésnek. Átírt a temesvári igazgatóság a megye alispánjához, hogy tegye ezt a községekben közhírré és figyelmeztesse a szülőket, mert ezután havonként kimutatást fog készíteni a községre vonatkozólag a megrongált távíra oszlopokról s kárértést a községeknek fog követelni.

Felhívás a pénzüzetetekhez, a tek. kereskedő urakhoz és nagyobb iparvállalatok tulajdonosaihoz! A folyó 1890—91. tanév végén az érettségi vizsgálatok letévése után, a zombori középkereskedelmi iskolát 15 végzett ifju hagyta el, a kik az egyszerű és kettős (olasz és francia) könyvvizetésben, a kereskedelmi és politikai számtanban, a magyar, német, szerb és francia levelezésben, az áruismében, valamint a kereskedelmi

tudományok többi ágaiban kellő szakképzettséggel bírnak s a kik közül még négynek nincs állása. Tisztelettel és hazafias bizalommal kérem ennélfogva a pénzüzetetek t. igazgatóságait, a kereskedő urakat és nagyobb iparvállalatok tulajdonosait, hogy a mennyiben intézték, illetve üzletükben alkalmazni kívánnak szakképzett és szerény feltételek mellett vállalkozó derék munkásokat, méltóztassanak ez ügyben hozzám, mint a zombori középkereskedelmi iskola igazgatójához fordulni. Meg vagyok győződve arról, hogy azok, a kik helyüket minden tekintetben megállották ez intézet falain belül, meg fognak felelni kötelességeiknek azon kívül is, az életben. Zombor, 1891-dik évi július hóban. Zsulyevits Ernő a zombori középkeresked. isk. igazgatója.

Az osztrák női kalap-divat-egyesület (ilyen is van) a napokban döntött egy pályázata fölött. Ennek a pályázatnak a sorsa kétségkívül érdeklia a mi hölgyközönségünket, ok is hivei lévén a divatnak. Már pedig a bécsi kalapdivatnak elég nagy befolyása van a zombori női kalapokra is. Ez a bécsi egyesület pályázataival meg is állapította a jövő öszre és télre való női kalapok alakját. A pályabírákhoz ebből az alkalomból mintegy kétszáz minta érkezett. Az első díjat egy világosszürke kalap nyerte, mely elől lapos s hátul három ráncsal van ellátva. A kalap félkerék, alacsony és zsinórszegélyű. A második díjat egy hosszukás, creme-színű homlokkalap nyerte; ez hátul magas, hegyes, félkerék, alacsony fejrészrel van ellátva, és aranyzsinórral van szegélyezve. További díjakat nyertek egy aranyzsinórdíszítésű Stuart-kalap, egy kis tojásdad alakú homlokkalap, mely castorszínű és szintén zsinórral van szegélyezve, végre egy alacsony, világosszürke matrőzkalap.

Névváltoztatás. Kohn Samu szabadkai illetőségű, ugyanottani lakos, vezetéknevének „Kömlos“-ra kért átváltoztatása belügyminiszterileg megengedtetett.

Ocska papirt ad el árverésen a zombori kir. pénzügyigazgatóság vasárnap délután 3 órakor, vagy 25 métermázsát. A kiküldési ár métermázsánként 6 frt 10 krajcár.

Városi ügyek.

Dr. Csihás Benő polgármester tegnap 23-án kezdte meg szabadságidejét, melynek tartama alatt Vukicsévics Péter tanácsnok fogja a polgármesteri teendőket helyettesíteni.

A szordán, 22-én tartott rendkívüli közgyűlés a középkereskedelmi iskola építését Ulrich Vince vállalkozóra bízta 1997 frtnyi vállalati áron. A napidíjak és szegények számára gyógyszerre rovatoknál 200—200 frt póthitel szavazattott meg. A bukóváci 22 holdnyi kaszáló, sarjukaszálás és legeltetésre árverés utján ki fog adatni, a legeltetés csakis lovak és szarvasmarha által eszközölhető.

Művészet és irodalom.

A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó (1891. XIII.) törvények és a hozzáfűzött miniszteri rendeletet két kiadásban is megküldték lapunknak. Az egyik Rózsa Kálmán kiadásában jelent meg Budapestben s ára 20 kr, a másik Lampel Róbertben s ára 12 kr. Kaphatók a könyvkereskedésekben is.

„A magyar románok és a magyar nemzet.“ E emen a magyar főiskolák ifjusága — élükön a budapesti kir. tudományegyetem ifjuságával — egy röpiratot adott ki a napokban. Ismeretes olvasóink előtt, hogy néhány hónap előtt a román egyetemi ifjuság röpiratot adott ki, melyben a legsértőbb módon megtámadták Magyarország lakosságát, alkotmányát. Kimutatták, hogy a magyar faj elenyésző kisebbségben van, felemlítették azt a borzasztó elnyomatást, mely alatt a magyarországi románok nyögnek és a művelt világ pártfogását kérték. E röpiratot szerzte küldték a világ minden tájára. A magyar egyetemi ifjuság nem tűrhette szóltalanul román társainak e gyanúsításait. Elhatározták tehát, hogy szintén memorandumban feleljenek ezekre és szerkesztő bizottságot bíztak meg a munkával. A röpirat már ki van nyomtatva. 64 oldalon foglalokzik

Főnök. Jóá-
tünepelt kül-
aszották bel-
országi szerb
hazánkat.
m. kir. pénz-
yakornoki és
osztályu adó.

iparsarnok.
kereskedelmi
en bezárattott.
megnyilik s
mmal végleg

lánkai Szent-
megyes-
oltó parancs-
a városokból
ekes és szép
s 20-án élénk
ezen élénk
érdeklődést,
vissza nem
epélyt minél
tőzkodásának
és gyönyörű
lett a tűzoltó
bőlyen az új
g.
etkezési egy-
gyta.
lirlap-nak a
nagy hátra-
t és célzatos
unk, mint a
yt tartott az
t 10 arany
bocsátották.
nak a pályá-
jutott volna

szerdán d. e.
-érek lelki-
lok, testile-
nu közönség

vicán becsa-
nyonított egy
gy a villám

olt szombaton
ester és föld-
a kisasszony-
szép leánya-
ében Molnár
ora végezte.
szász Károly
annul evang.
ai. A Tóth,
saladók tagjai
és vőfélyi tisz-
lőknek pirosi
t számos fel-

velet: Tek.
cácska megki-
ácska“ legu-
setre kijelen-
ment
adnak föl az
tanitóra bizni
ettel L.
sigmond saját
ely fájdalom-
rom szeretet
zei Medvezky
en Bernben
Zomborban,

alhatatlanság-
öt le a nép-

m falai, össze-
tlen elárulták
nes gazdája.
„vagyon“-t.
községi Wert-
megeye Jöv-
azon világos
segül haszná-
ert a korcsma
Akadt is egy
ra volt. Ételei
ra szoló „mu-
“, akár a nóta
ny és elhozta
ok azon méltó
adta nekik
ak. Ez alatt
rileg záradé-
t csak a már
áll. Ez ötön
e tiszteltbeli
edélyes kitö-
tudja, hogy
ivott is, leg-
Tiszteltbeli
ükben hord-
tosait e kör-
a lerajzoltunk
dáréig, meg-
között csak
k kisebb, az
k sárga,
e egyik sem
ok formájuk-
E cél a leg-
zereteten ala-
minden áron,
essenek majd

a román ifjúság vádjával és azokat biggadt előadásban sorra megdönti erős argumentumaival, s világosan kimutatja azok hazug voltát. — A mű egyszerre francia és német fordításban is megjelent. Ára 30 kr.

Az ollók.

A nagy és kis olló párbeszéde — vagy a hű munkatárs és a vasárnapi munkaszünet.

(Majdnem párbajhistoria.)

Színhely a szerkesztőségi iroda. Idő: hétfő éjjel a kísértetek órája. Kis olló, nagy olló csörömpölve ásitóznak.

Nagy olló: Nem tudok aludni — hiába csak munka után édes a nyugalom.

Kis olló: Maga se tud olló bácsi? Én se. Hallja, hogy hortyog a kanapén a kollégánk: a munkatárs ur, hogy ma az egyszer dolgozott?

Nagy olló: No szó ami szó, de nem szeretnék ilyen télettségben élni mint a mai napon át. És még csak meg se mondták, hogy miért dobtak félre — te se tudod öcsém?

Kis olló: Tudja bácsi, hogy nem foglalkozom politikával. Velem csak szelíd versikéket, szerelmes novellákat, meg hangulatos tárcákat vágnak ki.

Nagy olló: Azt ám, meg a kőbányai sertéskereskedelmi csarnokot — meg, hogy a disznóhus kilója?

Kis olló: Az is fontos dolog. Különösen nálunk, mert mindnyájan szeretjük a disznóhúst; és elvégre is van az olyan érdekes maradt a „pennsylvaniai új vicinális vonalak görbületei irányáról“ meg a „kutyadó nemzetgazdasági fontosságáról.“

Nagy olló: Talán bizony különbek, azok a te jól hizott kacsaid — az „explodált szerelmes pár“-ról, a „világ legtanulmányosabb kutyájáról“, a „mugongói indus király barméről“, meg a „farkasok támadásáról a Halápon“.

Kis olló: Nem töröm senkitől sem, hogy becsületben gázoljon — azok a dolgok, amiket én várok ki, mind hamisítatlan igazságok, s a sajtó nevében tiltakozom a megbélyegző kacsa elnevezés ellen.

Nagy olló: Számár!

Kis olló: Ez vért kíván.

Nagy és kis olló ádáz csörömpöléssel egymásra rohan. A zajra felébred a babérain pihenő munkatárs ur, s a vivő feleket kidobja az ablakon.

Munkatárs ur: Haszontalan ollók, nem elég, hogy semmi hasznukat sem vehetem, még az álmodat is zavartok.

Ollók odakint az aszfalton egy ideig békén pihennek. Végre az egyik diadalmasan csikorog egyet!

Meg van! — Tudom már mért nem kellettünk.

Nem jött lap — nem volt miből kivágni.

Ej, ej, az a Baross, hogy megdolgoztatja az újságírókat minden hétfőn...

D.

A vasárnapi munkaszünet.

(A „Kofák vasárnapja“ ciklhez.)

A következő levelet vettük: Becess lapja legutóbbi számában azt a kérdést vetette fel, vajon a kofáknak a vasárnapi munkaszünet folytán szabad-e 6 óra után árusítani vagy nem. Elismeréssel fogadjuk, hogy ezzel Becess lapjában tért nyitott az eszmecserének, mert ez a rendelet homályos pontjait csak tisztázhatja és sok zaklatásnak elejét veheti.

Mielőtt azonban a dolog érdemére térnők, kijelentjük, hogy mi a feltétlenül vasárnapi munkaszünetnek hívei vagyunk és jobban szeretjük volna látni, ha nálunk, ép úgy mint Angliában, a munka teljes szünetelését hozták volna be, mint az ilyen fél intézkedést, mely — mint a praxis mutatja — gyakori félremagyarázatokra ad alkalmat és így nem felelhet meg azok intencióinak, kik a törvényt teremtették. Es reméljük is, hogy ezzel a törvényvel csak oly átmeneti stádiumot alkottak, a melyre, ha a közönség vérebe átment, nemsokára a feltétlenül vasárnapi munkaszünet fog következni.

neveléses is, de a hódásági községi gyűléseken egész komolyan megjárja — ha a községi törvény ismeretéről, tudásáról van szó. Ily határozatot hozni csak a hódásági szkupstinának áll jogában. Ez az igazságon kívül is csaponghat és így könnyen megtalálja az archimedési pontot, hol lábát megvetve, kénye-kedve szerint kiforgathatja sarkából. E nagyszerű felfedezés Edisonja a községi képviselőtestület. Nagyszerű találmányát nem védi szabadalom, megengedi az utazást mindenkinek — de nem állók jót érte, hogy hatása mindig oly biztos lesz, mint a szakállnövesztő hagymának, melylyel még az ember tenyerére is „bakompartot“ lehet varázsolni. Ha nem a nagykorosmáról lenne szó — ám hadd változtassa meg egy képviselőtestület a vármegye jogerős határozatát, a járásbírósa a kir. tábla, ez meg akár a magas kuria ítéletét — ezzel mind nem törődünk, de azt határozni és írásban kiadni, hogy a vármegye rendelete dacára a hódásági nagykorosma nem korosma, ez már hallatlan valami! A regálebérlő hiába beszélt, senki sem hallgatott reá! Beszélhetsz jó vitéz! Te voltál a nagykorosma Kolumbusa és ime ez lett jutalmad. Vigasztaljon dicső elődöd tragikus példája.

Az ügy természetesen újra a törvényhatóság ítélőszéke elé jő. Ennek határozatát rendkívüli módon várja Hódáság közönsége. Mert a korosmárosok igazságtalan eljárását védők már röpiratot készítenek kiadni; a regálebérlő csendben van, mint egy ugrásra készülő orosz lán. De bármint legyen a határozat, akár így, akár úgy, mégis lesz polgárháború. Ha a korosmárosoknak (képviselőtestület) adnak igazat, akkor is lesz öldöklés, mert szerény nézetem szerint, akkor az igazságot úgy ütök fejbe, hogy halálos holtáig arról koldul. Ha meg a regálebérlőnek adnak igazat, akkor is lesz öldöklés, mert bizonyos gseftembereknek szép reményeit és kilátásait a regálebérlőre nézve ölik meg csirájukban.

A hódásági nagykorosma miatt talán belvillongásoktól féltik a községet. No az igaz, hogy jobb félni mint megijedni — de egy jámbor nyultól félni, mégis csak nem járja. Mig aztán nem a kialakított béke ad dicsőséget a vezérnek, de az igazság diadala!

Áttérve a felvetett kérdésre, mi a „Bácska“ nézetét teljesen a magunkévé valljuk és azt hisszük, hogy abhoz kétség nem férhet, miszerint a kofák vasárnapi munkaszünetét vasárnap reggel 6 órától hétfő reggel 6-ig kell hogy terjedjen.

Az idevágó szakasz elég világosan mondja: „Ki vétetik a kofák üzlete, amennyiben az áruik üdülő- és mulatóhelyeken, vagy a városban illetve községben kívül sátrak alatt, vagy valamely szokásos módon asztalokon vagy a földön kirakva árusítatnak.“

Ezt csak nagy erőszakkal lehet olyképp magyarázni, hogy az árusítás a zombori piacon meg van engedve, mert ha e szakasznak ez az intenciója volna, akkor így szólna:

„Kivétetik a kofák üzlete, amennyiben az áruik üdülő- és mulatóhelyeken, vagy a városban illetve községben kívül, vagy azon belül, sátrak alatt stb.“ vagy még egyszerűbben: „Kivétetik a kofák üzlete, amennyiben az áruik sátrak alatt, vagy valamely szokásos módon asztalokon vagy a földön kirakva árusítatnak.“

Ebben tehát teljesen egyetértünk a cikkíróval, de egyszersmind nem helyeselhetjük azon nézetét, hogy e törvénybe ütköző dolog miatt a kofák a törvény szigorával sujtassanak.

Ennek szükségét be nem látjuk; szerintünk elegendő volna, ha a városi főkapitány reggel 6 órakor néhány szál rendőrt kiküldene, kik a kofákat fölszólítanák, hogy a törvény értelmében szedjék össze sátorfaikat és megvagyunk győződve róla, hogy a szegény kofák szépen engedelmeskednének és a következő vasárnapon már otthon maradnának, mert a közönség is hozzá szokna, hogy vasárnap „nincs piac.“ Egyáltalában az első időben figyelemztetések inkább helyén vannak, mint büntetések, amit a főváros főkapitánya is méltatott rendeletében.

Van azonban a törvénynek egy másik szakasza, melynek tisztázása szükséges. Ez azt mondja: Kereskedelmi, ipar és gyári alkalmazottak irodai munkái d. e. 10-ig van megengedve, de a főnök azon túl is irodai munkáit végezheti.

Már most az a kérdés merül fel. Szabad-e a főnöknek — természetesen alkalmazottjainak szabadon bocsátása után, üzleti irodáját egész vasárnapon át nyitva tartani, hogy esetleg irodai munkáit végezze?

Véleményünk szerint szabad oly esetben, ha az iroda teljesen elkülönített helyiségek képez, mely áruaktárral vagy üzlethelyiséggel egybekötve nincsen. Mert illuzórisá lesz a főnöknek adott engedély, ha irodájának csupán utcai bejárata van, azt pedig nem szabad kinyitnia. A főnök magánlakára pedig csak nem vezethető vissza.

Amint értesültünk kapitányi hivatalunk ellenkező nézetét vall. Kinek van igaza?

(A kapitányi hivatalnak igaza van. Hogy miért, arra a mai szerk. úzenetekben megfelleltünk. Szerk.)

B—a.

Bács-Bodrogh vármegyei élet 1848 előtt.)

Török emléklapjainból.

— Irta: Grosschmid Gábor. —
(Vége.)

Odry alispánja alatt a közgyűlések alkalmával a vármegyeháza nem csak közdolgokat intéző, de általános mulató hely is volt, mindennap tánc, zene, kártya, vagy ivóka egymást váltotta; az öregebbek dolgoztak ugyan, de utánna ittak vagy kártyáztak, a fiatalok pedig udvaroltak és táncoltak, noha Odry maga se nem ivott, se nem kártyázott, de szerette a női társaságot. Herczenberger Sándor az úgynevezett „Sándor cigány“ nem egyszer egész nap és éjjel nem szünet meg hegedülni, a felszolgáló rabok nem kis multságára, reggelre pedig tele volt tányérja bankóval.

A hódásági nagykorosma nincs többé. Amit évtizedek romboló viharai nem tudtak ledönteni, azt földig alázta egy kupaktanács gyűléséről felvett jegyzőkönyv. Mikor halhatatlanná lett, meg kellett halnia. Tragikus sorsa elérte, mint minden emberi intézmény. Mulása könnyű volt! A nagykorosma megtette kötelességét, a nagykorosma mehet. Áll még azonban és mogorva tekintet vet a szemben álló község házára. Philippinél találkoznak — gondolja magában és fontos nyugalommal várja gyilkosát, mint Cezár az összeesküdtöket. És most gazdája rövidlátása folytán nyomtalanul pusztuljon el? Nem! Orizze meg emléket ez ének! S valamint a Herkules oszlopai maig változatlanul fennállanak, a Lehel kirtjét most is mutogatják Jászberényben, a Bismark pipája (melyet Szedan után szitt) nemzeti ereklyeként üveg alatt élvezi az örök dicsőséget, valamint Achilles pajzsának híret Homeros éneke örökre fentartja, valamint a esikőbőrös kulacs dicsőségét megzengette Csokonai: úgy a hódásági nagykorosma híre sem vesz el, mert neki a községi képviselőtestület határozata biztosítja az örök nevet. Kölesönösen hallhatatlanná teszik egymást.

Hirneved tehát fenmarad nagykorosmák legdicsőbbike. Bár ezentul nem mérnek falaid közt bort, emléked nem szűnik meg soha. Elérted, ami után annyian vágyódnak s ami a földi dolgok koronájának látszik: visszavonhatatlanul fel vagy fedezve és agyon vagy énekelve. Hát nem volt érdemes ezért megszületni?

Tartoztam e nekrológgal a hódásági nagykorosmának. Büszke vagyok, hogy dicsőségét megzengettem.

Legyen neki könnyű ez ének terhe!

Sine Ira.

Mikor Odry mint kinevezett helytartósági tanácsos 1845-ik évben távozott, mások vették át szerepét, de utánna sem volt fogyatkozás a mulatásban. Az ilyenmű kissé változott mulatságok között voltak most a megyeházaon kívül is tartott féktelen orgiák, hol vig cimborák vig dalai és mámorító cigány zene mellett az egymást sürin követő néha ités poharak között annyira fellelkesült a hangulat, hogy nem egyszer egy pohár sem maradt épen, s a vendégek örömrivalgásai között hullott mindenki mi fényes esőrpölve szerteszt; de azért másnap hajnal után a Rákóczi nótá kíséretében diadalmas menetben vonult vissza a tekintetes karok és rendek mulató része, a vármegye székházába, hogy nehézfővel tovább dolgozzék.

Ez volt akkor Bács-Bodrogh vármegyében a szokásos megyei élet, ez volt akkor az úgynevezett vármegyei önkormányzat, melynek epizódjai ritkán változtak, csak néha-néha zavarta meg a közönséget egy-egy fényes párdueos installáció, vagy egy lármás borizú restauráció, olykor-olykor az elkövetett büntetett helyszínén tartott törvényeszk, vagy épp egy akasztással végző staturium. És ezen rendszer mindennek dacára ezer évig tudta fentartani Szent István birodalmát és pedig éppen az általam leirt korszakban, esendben, rendben és békében, és ha nem is tudta a valódi állami rendet és szabadságot megteremtteni, tudta annak érzékét az egész népben ébren tartani, bizonyítja ezt legjobban az 1848-ik évi események.

Hanem mindaz mit mondtam csak általánosságban szól, mert mindenütt, úgy nálunk is voltak kivételek, voltak egyesek a kik a mulatás mellett is visszaemlékezve az ősök nemes törekvéseire, figyelemben tartván a lovagok jellemadatát: „noblesse oblige“ és a változott idők szellemét, félretéve minden önérdeket, valódi lelkesedéssel vettek részt a közdolgok intézésében.

De még több más jó oldala is volt ezen rendszernek, mert a vármegyék közgyűlése volt nem egyszer színhelye a leghazafiasabb lelkesülésnek, valódi védbástyája a magyarságnak, mert ez volt minden más szabadsági intézmény hiányában egyedüli menedéke az egyéni szabadságnak; hozzá a municipiumi élet volt azon iskola, melyben az akkori gentry világ előkészülhetett a közdolgozatra; ezen a téren tanulta ismerni a közdolgokat, itt fejlődött gyakorlati tudománya, melyet későbbben sokan közülök az országgyűléseken tovább fejlesztettek; ezen iskolából származtak azon derék férfiak, a kik idővel honunk dicsőségévé emelkedtek.

Bács-Bodrogh vármegyére ugyan vajmi kevés jutott ezen dicsőségből, de még sem maradt itt sem a tér egészen parlagon. A közigazgatási téren felemlithetjük a régi világból az öreg Odry Andrást, a ki 1797-ik évtől 1822-ik évig, egy negyed századon át volt a vármegyének dicső első alispánja. Őtet az akkoriak mint részrehajlás nélküli jó adminisztrátort dicsérik, kire akkor a megye újbóli szervezése idejében valódi nagy szükség volt; de közigazgatása kevés maradandó nyomot hagyott maga után, ha csak nem hozzuk fel az akkori új megyeház építését, és az akkor elkészült Ferenc-esatornát, mely irányában nem vall kapzsi haszonlesésre, mert mikor a esatorna elkészült, az azt építő társaság, mely egyuttal a kincstári nagy uradalmak haszonbérlője is volt, Odryt, a társaság érdekében kifejtett nyelyes működéséért, jutalmul egy társulati részvényre, melynek akkori évi jövedelme 2000 darab arany volt. kinalta meg, a szerény ember nem fogadta el az ajánlatot, hanem megelégedett, hogy e föben a társaság körülkerítette nemes-militicsi kuriáját téglafalal. Mellette dicsérték az őt követő Podmaniczky főispán által helyettesített Szucsics Józsefet is, de ő inkább jogi szakember volt. Végül felhozzuk az utolsó időből Pinkovics Agostont is, ki szinte még 1848-ban már ügyes adminisztrátornak bizonyult.

Megnevezhetjük még jelen századunk elejéről Podmaniczky József bárót, a törvény utján egyesült vármegye első főispánját, mint az egész hon által elismert kitűnőséget, de a kit a megyebeliek akkori neveltelensége, a megyét hosszú évek során kerülni kényszerített, úgy Bauer Antal főmérnököt, kinek a megye területéről készült két rendbeli térképe, még most is legjobbnak bizonyult.

De voltak minden megyének saját tipikus alakjai is. Így például nálunk az öreg Knezy Antal, ki egyszerű militicsi köznemes emberből, minden készültéssel nélkül, saját szorgalma és becsületessége által emelkedett fel a népszerű első alispánjáig. Ilyen volt Fratricsevics Péter szolgabíró, természetes járatu eszével és bunyevác szokásaival, a ki eliszonyodott, midőn az első frakkot magára öltötte, és a kinek hegyes csizmája, hozzá három rőfös nyakravalója volt. Ilyen volt a komolyabb ifjabb Odry András főszolgabíró Szóntán, az úgynevezett sokac-király, ki a neki egy sokac által ajándékképp hozott kosár paradi-

esomalm...
dekozó...
szolta...
megkösz...
miért tes...
egy kosá...
csak n...
krumpli...
széleős...
Meg...
gabirót...
között...
lyes hu...
által szá...
Ere...
akkori...
ki élece...
A...
követé...
Odry J...
kovics...
nabás...
a várm...
két ig...
nevezte...
István...
mindant...
folta az...
rakos...
Rud...
maradt...
Horváth...
Rud...
alispán...
előtt 18...
alkalom...
Károly...
főjegyző...
A...
sok jó...
ben a...
Szucsics...
Márton...
den ügy...
szonoko...
a régi...
ügyész...
dig na...
Rudics...
gyaros...
nélkül...
vével...
beszéd...
ragos...
Az...
királyi...
József...
főispán...
tartóság...
mint k...
curiai...
váltót...
A...
megye...
egyet...
ügymin...
többen...
hazajött...
tula An...
dinszky...
aradi...
vics Igr...
és ált...
névre...
Ru...
a tudom...
tárik...
és a kel...
mások...
kértjeik...
Madaras...
báróna...
Gróman...
Igy...
nyelme...
mozgalo...
világot...
szerbek...
éltünk...
vármeg...
nyeket...
kezett...
Az...
lelkese...
rogh...
nek az...
utasítá...
ik évi...
megye...
idők...
határoz...
vész...
fegyver...

esomalmát éleskedésből pandurja által az aján-
dező sokaének egyenkint fejéhez vágni paran-
esolta, mikor pedig a sokac minden egyes vágást
megköszönt az istennek, a hozzá intézett kérdésre,
miért teszi azt? válaszolta: „azért uram, mert
egy kosár nagy krumplit akartam neked hozni, és
csak nőm tanácsára hoztam a paradicsomot, ha a
krumplit vágatad volna fejembe, az bizonyára
szélesesant volna, mint most a paradicsomalma.“

Megemlíthetem még Tomcsányi Bandi szol-
gábirót torzonborz vörös hajával, a kit dözölési
között sem hagyott el jó kedve, és a kit kedé-
lyes humora egész halalos ágyáig kísért, mi
számos mulattató adomára szolgált alkalmat.

Eredeti volt a maga nemében Putnik Béla
akkori esküdt, későbbi szolgabíró és vezéralispán,
ki éles tréfával sokat mulattatta a közönséget is.

A vármegyének 48 előtti országgyűlési
követői voltak: Rudics József, Szucsics Károly,
Odry József, Zákó István, Latinovics Károly, Pi-
ukovics Agoston, Latinovics Lajos, Vojnics Bar-
nabás és Nikolics Izidor a kik mindenestre
a vármegye kitünőbbjeihez tartoztak, noha egy-
két igen egyszerű egyéniség is volt közöttük, a
nevezettek közül csak Szucsics Károly és Zákó
István tartozott az akkori liberális párthoz, de
mindannyi kevés vizet zavart, csak Odryt csu-
folta az akkori fiatalág fejhajtogatása miatt „ab-
rakos lónak“.

Rudics József egész 1848-ik évi július 27-ig
maradt főispáni székében, ekkor István nádor
Hörvath Antal nevezte ki főispánnak.

Rudics Dániel után Knézy Antal lett 2-ik
alispán 1841-ik évben. Az utolsó tisztujtás 1848
előtt 1845-ik évi május 7-én tartatott meg, mely
alkalommal Knézy Antal lett első, Latinovics
Károly második alispán, Piukovics Agoston pedig
főjegyző, ugy Zákó István főügyész.

A nyilvános közélet pályáján a megye nem
sok jó szónokkal díszeskedhet. A negyvenes évek-
ben a szabadelvű szónokok közül fölemlíthetjük:
Szucsics Károlyt és Zákó Istvánt, később az ifj.
Mártony Károlyt, a kik ékes szólásuk által min-
den ügyben feltüntek és igen szivesen hallgatott
szónokok voltak. A conservatívok részén kitűnt
a régiebb időben Markos Pál a bajai uradalom
ügyésze, ki természetes, nyugodt előadásával min-
dig nagyobb hatást tudott gyakorolni; később
Rudics József a későbbi főispán, kinek régi ma-
gyaros cifra szókollata szinte nem maradt hatás
nélkül; ugy Latinovics Vince is folyékony nyel-
vével; ellenben Nikolics Izidor akkori főjegyző
beszédei elhangzottak a tulzoztan alkalmazott vi-
ragos kifejezések halmazában.

Az 1848-ik évi idők előtt állami, illetőleg
királyi hivatalokban voltak alkalmazva: Rudics
József 1837-ik évtől, mint főispáni helytartó és
főispán, Odry József 1844-től, mint kir. hely-
tartó tanácsos, Szucsics Károly 1845-től,
mint királyi táblai bíró, később szeptemvir és
curiai bíró; Rudics Dániel 1841-től, mint királyi
váltótörvényszéki ülnök, később elnök.

A császári királyi hadsereg sorában több
megyei szülött tünette ki magát; ezek közül főleg
egy emelek ki: Mészáros Lázárt a későbbi had-
ügyminisztert a híres hadsereg szervezőt. Leg-
többen közülök megelégedtek a kapitánysággal és
hazajöttek, ilyenek voltak Bezeredy Miklós, Czín-
tula Antal, Vojnics Bálint, Rudics Károly, De-
dinszky Károly és mások, kivétel a szerencsétlen
aradi vértanu Schweidl tábornok, ugy Fratricsev-
ics Ignác a későbbi magyar testőrség kapitánya
és altábornagy. Végül megemlíthető a nagy hir-
névre jutott Thür István tábornok.

Rudics főispán és akkori főügyész Szucsics
a tudományokat kedvelő egyéniségek voltak, könyv-
táraik ritka példányokat birtak. Az almási park
és a keletbéli gyümölcsös hirneves volt. De voltak
másoknak is a vármegyében szép parkjaik és
kertjeik, így a Latinovicsoknak Katymáron és
Madarason, a Chottek grófnoknak Futakon, Kray
háromnak Topolyán, Széchen grófnak Temerinben,
Gromán Móriának Vajszkán.

Igy folytak az idők gondtalanul, talán köny-
nyelműen is egész az 1848-ik évig, mikor a szerb
mozgalom oly váratlanul lepte meg az egész akkori
világot: a meglepetés annál nagyobb volt, mert a
szerbekkel 1848-ik év előtt a legjobb viszonyban
éltünk és mert az 1848-ik évi események az egész
vármegyében nagy lelkesedést, hozzá nagy remé-
nyeket idéztek elő, és ki sem gondolt a bekövet-
kezett oly veszelys következmenyekre.

Az 1848-ik évi márciusi közgyűlésen köz-
lelkesedést közepette egyhangulag adta Bács-Bod-
rogh vármegye pozsonyi országgyűlési követei-
nek azon utasításokat, melyek a többi vármegye
utasításával egyetemben megalkották az 1848-
ik évi törvényeket. Tette-e ezt Bács-Bodrogh vár-
megye közönsége öntudattal, vagy csak az akkori
idők szelleme által elragadtatva azt most nem
határozhatjuk meg. Nagy, a megyére különösen
vészt hozó harcok következtek, melyek a világsi
fegyverletételhez vezettek, de ez nem volt azonos

az 1711-ik évi majthényi fegyverletétel; sirja
lett ez a régi municipalis életnek és vele a gen-
try világ uralmának, a halálra sebzett oroslán
a földön elterülve nem volt több életre hozható.
Hosszu, kínos vajúdas után jött meg 1860. év,
mely új életet hozott ugyan hazánkra, de végleg
megváltoztatta a viszonyokat.

Hová fog ez vezetni? ki tudhatná? újabb
váltpontra állunk, ismét és ismét csak azt mond-
hatom: inveniunt fata viam!

1849-ik évi február 11-ik napján Zombor
városba betört szerb rablók, a vármegye régi
levéltárát is feldúlták és az iratok legnagyobb
részét, különösen a megyei közgyűlések jegyző-
könyveit elpusztították; szerencse hogy azoknak
főispáni példányai és a főispáni felterjesztések
néhai Rudics József volt főispán hagyatékának
iratai között feltaláltak ugy, hogy a vármegye
részletes történetét 1836-ik évtől egész 1849-ik
évig azokból tüzetesen megolvadni és megírni lehet.

Grosschmid Gábor.

Törvénykezés.

**A szegedi tábla a birói ügyviteli sza-
bályokról.** Az igazságügyminiszter a kir. tábla elnök-
két fölhívta, hogy a büntető ügyvitelre és kezelésre vo-
natkozó eddigi szabályok módosítása tárgyában adjon
véleményt. 32 kérdésre kíván a miniszter véleményt,
mely kérdések jórésze tulajdonképen nem az ügyviteli
szabályokban, hanem a büntető perrendtartásban kel-
lene, hogy megoldva legyen. Az új ügyviteli szabá-
lyok csak ideiglenességgel jellegével fognak birni, mert az
új bünvádi eljárás remélhetőleg nincs már oly beláthat-
lan távolban, minőben eddig volt.

Közgazdaság.

Lóvásárlás. A földmiveléstudgyi m. kir. minisz-
térium országos lötenyészési osztálya fölhívja mindzok-
kat a tenyésztőket, kiknek birtokában három és fél évet
betöltött, de a nyolcadik évet még meg nem haladt ménlő
van és azt eladni óhatják, hogy ebbeli szándékukat
annak kiténtetésével, hogy a ménlő mely vármegyében,
mely városban, községben vagy pusztán áll, továbbá az
eladási árt is (50 kros bélyeggel ellátott beadványban)
legkésőbb f. évi aug. 20-ig jelentsék be. Az eladandó
ménnek a bejelentések mérvéhez és a bejelentők lakó-
helyeihez képest, ugy mint a múlt évben, ismét egyes
központokon fognak bizottságilag megsemléltetni és a
vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal
megvásároltatni és átvétni. 165 emtérnél alacsonyabb
ménnek, tekintettel a ménlepekben már meglévő anyagra,
vásároltatni nem fognak, kivéve, ha a ló kiténtő minő-
sége a megszerzést kívánatossá teszi. A megvásárolt
ménnek vételára csak 1892. évi január hó első felében
fog azon adóhivatalnál utalványoztatni, melyet az eladó
a vásárlás alkalmával kijelölend.

Intézkedés a zsiszik ellen. A földmivelés-
tudgyi miniszter valamennyi gazdasági egyület felbi, mi-
szerint a vasuti kocsiokban és közraktárakban zsiszik-
infekció mutatkozván, a tulajdonosoknál hasson oda,
miserint ha zsiszikek tapasztalnak a gabonában, ugy
raktáraikat haladéktalanul kitírtítsék, kiséperjék és szel-
lőtessék. A további terjedésnek útját lehet szegni az
által, hogy a falak karbolsavas mésszel bemeszeltetnek,
a falrepedések gyöngye sublimat-oldattal, a farepedések
pedig enyvel kevert fűrészpórral és gipszpórral tömet-
nek be. — Hanyagság esetén a fertőzött gabonától
megvonatik a szállítás joga.

Elvi határozatok bagatell-ügyben. A
kisebb polgári peresügyekről szóló törvény értelmében
a kereskedőket és iparosokat a községi bírák előtt seg-
gédek minden külön meghatalmazás nélkül is képvisel-
hetik. Egyik budapesti előljáróság azonban a minap egy
kereskedő segédjét — amikor az még kiskoru volt —
nem fogadta el az illető kereskedő képviselőjének és a
kereskedő ellen makacsági ítéletet hozott. E miatt az
alperes panaszt emelt a fővárosi közigazgatási bizott-
ságnál, vizsgálat elrendelését és kárának megtérítését
kérve, miután a bagatell törvény általában csak annyit
mond, hogy a kereskedőket és iparosokat segédek is
képviselehetik, de arról nem szól, hogy az illető segédnek
nagykorúnak kell lennie. A közigazgatási bizottság
a vizsgálat elrendelése előtt az illető kerületi előljáróságot
nyilatkozatra szollította fel. Az előljáróság azzal igazolta
eljárását, hogy a bagatell törvény szerint még a fin is
csak akkor képviselheti apját, ha nagykoru; már pedig
a funál a kereskedő vagy az iparossegédnek a képvise-
let tekintetében több joggal felruházhatónak nem tekint-
hető. A közigazgatási bizottság e nyilatkozat alapján az
illető kereskedő kérelmét elutasította, mert — így szól
a megokolás — a bagatell-bíroságnak joga volt a fölött
határozni, hogy kiskoru segédet elfogadjon-e képvise-
lőnek? s a mennyiben ez az illető félre nézve sérelmes
volt, jogában állott ügyének áttételét kérni a járásbiró-
sághoz.

Szerkesztői üzenetek.

Békák — Moholy. Nem értjük a beküldött sorok tartalmát.
Miért nem írta meg legalább, hogy mi célja van azzal? Lehet az ár-
talan éle, lehet boszontó esipkedés, de lehet erős sértés is, mert hogy
valaki ellen irányul a tréfa (ha csakugyan az), az bizonyos. Sérteni,
vagy csak boszontani nincsen szándékunkban soha senkit s ezért nem
hozzuk a sorokat; de még ha ártatlan éle is akar az lenni — a
nagyközség alig értené meg. Vagy talán más célja van önnek és
más értelme sorainak?

S-r B-t urnak helyben. Kérdésére a következőkben
válaszolunk: Irodai munkákat délelőtt 10 óráig végezethet. 10
órákor be kell esni irodahelyiségét. Ott dolgozhatik ön tetszése szer-
int, de irodahelyiségét se 10 órán tul nyitva nem tarthatja, se abban
segédei által irodai munkákat nem végezethet. Ami a szállítási mun-
kálatozat illeti, azok vasárnap reggel 6 órától hétfő reggel 6 óráig
nem végezhetők, ha csak hadászati szempontból nem történnek. A vasut
szállítványokat vasárnap is felvesz, de önének az iparszerűleg üzött
szállítást végezni nem szabad. Magánosok tehát vihetnek ki árukat
vasárnap is, de ön mint szállítási üzlet tulajdonos, ezen üzleti foglal-
kozását vasárnap nem gyakorolhatja. Tehát ön is mint magán ember

vihet ki árukat vasárnap is a vasutra, de szállítási üzlet tulajdonos;
minőségében ezt nem teheti. A dolg veleje különben abban van, hogy
szállításra önék, személyzetét vasárnap felhasználni nem szabad. Az
iparszerű szállításhoz vasárnap szünetelni kell. Ki-
vétel csak a költözködés alkalmából szükséges butorszállításokra van,
amikor is a költözködési véghatáridő előtt és után egy hétig önék
szállítani — tekintet nélkül a vasárnapra — feltétlenül szabad.

K. J. Hajós. Verseket nem kaptunk öntől. „A gyűrű“ e.
munkát átvastuk, de ezt meg gyöngének találtuk a közlésre. Hiszen,
kérem, még helyesírási hibák is vannak benne; a mellett a mondat
fűzése nehézkes, darabos, s így az egész előtása kezdetleges. Ezek
csak technikai oldalát képezik az irodalmi munkáknak, hát még a
tartalom! Nincsen semmi gondolat, eszme „A gyűrű“-ben, üres,
alig élvezhető mese az, és így nem közölhető.

K. Karavukova. Jobbak a multkorinál s föl is haszná-
lunk belőlük egyet. Pl. a 3. számot igen sikerülnek találtuk s közölni
fogjuk legközelebb.

Naptár. Julius.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
24 Pént.	Krisztina vt.	Krisztina	12 Prokol
25 Szom	Jakab ap.	Jakap ap.	13 Gábor főan. zs.
26 Vas.	D 10 Anna	D 9 Tr. Anna	14 F 5 Aquilla
27 Hétfő	Pentele vt.	Márta	15 Cerik
28 Kedd	I. Győző p.	Pentele, Sám.	16 Athenogén

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

154. szám.

1891. július 16.

Pályázati hirdetmény.

Moholy községben (Bács-Bodrogh megye)
megírtesedett beltéri IV., V., VI. tanfolyamu fuosztály-
beli és az alvégi I. tanfolyamu párhuzamos vegyesosz-
tálybeli róm. kath. tanítói állásokra pályázat hirdettek.

A) **A beltéri tanítói állás javadalma:**

1. Kézpénz fizetés 210 frt. 2. Fűtőatalány, mely-
ből az iskolaterem is fűtendő, 63 frt. 3. Faatalány 28
frt. 4. Iskola tisztogatásért 10 frt 50 kr. 5. Ismétlőiskola
tanításért 20 frt. 6. Szabad lakás, házi kerttel. 7. 16 ke-
rületi láncc törzs szántóföld adómentes haszonélvezete. 8.
Az ez után kiosztott körülbelül 4 kerületi láncc legelő-
juttalék. 9. Az iskola belső telke után, minden 100 ölré
270 ölré legelőjuttalék.

B) **Az alvégi tanítói állás javadalma:**

1. Kézpénz fizetés 500 frt. 2. Fűtőatalány, mely-
ből az iskolaterem is fűtendő, 63 frt. 3. Faatalány 28
frt. 4. Iskola tisztogatásért 10 frt. 5. Ismétlőiskola tani-
tásért 20 frt. 6. Szabad lakás, házi kerttel.

Az 1. pontok alatti kézpénz fizetések havi előleges
részletekben, a 2., 3., 4., 5. alatti járulékok pedig min-
den iskolai év kezdetével a község házipénztárából egy-
szerre adatnak ki.

A megválasztandó tanító a tornát saját osztályában
köteles lesz tanítani.

Mindkét iskolában a tannyelv magyar. Az orgo-
nálásban jártasoknak előny adatik.

A pályázók, okmányokkal felszerelt folyamodvá-
nyukat a moholyi róm. kath. iskolaszékre címezve, **f. évi augusztus hó 10-ig** főt. Matoss János kerületi
esperes-plébános urhoz küldjék be Szt.-Tamásra.

Moholyon, 1891. július hó 21-én. 3—1

Berez Lajos, Ujhelyi Agoston,
iskolaszéki jegyző. plébános, iskolaszéki elnök.

M. kir. folyammérnöki hivatal Ujvidéken.

699. szám.

1891.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú földmiveléstudgyi m. kir. miniszter
ur 1891. évi július hó 8-án 22.792. sz. a. kelt magas
rendeletével a vukovári partvédezet helyreállítására és
biztosítására szükséges 852,7 m³ kőhányási kőanyag és
1069,2 m³ rőzseanyag beszerzését engedélyezvén, ezen
kő- és rőzseanyag szállításának vállalat útján leendő
biztosítására az alulirt m. kir. folyammérnöki hivatal
helyiségében **f. évi augusztus hó 14-én d. e. 10
órákor zárt ajánlati versenytárgyalás fog
tartatni.**

A kő- és rőzseanyag szállítására vonatkozó és ma-
gyar nyelven szerkesztendő lepecsételt **ajánlatok a
kitűzött tárgyalási nap délelőtti 9 órájáig**
„Ajánlat közzállításra“ vagy „Ajánlat rőzseszállításra“
cím alatt az alulírt m. kir. folyammérnöki hivatalnál
külön-külön is benyújthatók.

Az ajánlattevők kötelesek ajánlataikban világosan
kijelenteni, hogy a szállítási feltételeket ismerik s azok-
nak magukat feltétlenül alávetik. Az ajánlatokhoz az
ujvidéki m. kir. adóhivatal nyugtája csatolandó, mely
igazolja, hogy az ajánlati összeg 5%-a kézpénzben
vagy óvadékképes papirokban bánatpénzül letétetett.

A fenti határozatoktól eltérő és a kitűzött határidőn
tul beérkező vagy távirati ajánlatok figyelembe nem
vétetnek.

A vállalatot szabályozó szerződési minta, az álta-
lános, valamint a részletes feltétlűzet az alulirt folyam-
mérnöki hivatal helyiségében a hivatalos órák alatt na-
ponként megtekinthetők, s az ajánlatok felbontásánál az
ajánlattevők személyesen vagy megbízottaik által jelen
lehetnek.

Ujvidéken, 1891. évi július hó 16. án. 2—1

M. kir. folyammérnöki hivatal.

Hirdetmény.

O-Sztapár község kérelmére és Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottságának f. évi 460. sz. a. hozott határozata értelmében ezennel közhírré tétetik, miszerint O-Sztapár községének alább körülírt ingatlana **1891. évi augusztus hó 16-ik és következő napjain** mindenkor d. e. 9 órakor a **helyszínén** a kiküldött bizottság által és az alábbi feltételek s módzatok mellett eladatni fog.

A részletes felosztási s becslési tervek O-Sztapár község jegyzői irodájában a rendes hivatalos órák alatt betekintheők.

Arverési feltételek:

Melyek szerint O-Sztapár község, mint erkölcsi testület, a tulajdonához tartozó és saját határában fekvő pusztai birtokát nyilvános árverés úgy írásbeli ajánlat útján következő feltételek mellett örökön eladja.

1. O-Sztapár község, mint erkölcsi testület a tekintetes Bács-Bodrogh vármegye törvényhatóságától 184./kgy. ex 1889. sz. a. előzőleg kinyert engedélye alapján a tulajdonához tartozó és saját határában fekvő s az ó-sztapári 1465. sz. jk. b. n. 2185. hr. sz. a. felvett 2550 kat. holdból álló pusztáját, illetve szántóföldjét egészben avagy mérnökileg megállapított 5 kat. holdnyi vagy nagyobb területű részletekben nyilvános árverésen és illetőleg írásbeli ajánlatok mellett a legtöbbet ígérőnek örökön eladja.

2. Kikiáltási ár az egész pusztára nézve 700,000 forint, míg 5 kat. holdnyi vagy nagyobb részletekre nézve a szakértő mérnök által készített felmérési s minőség szerinti becslési földkönyvben részletenként külön-külön kikiáltott becsérték képezendő, mely összegnek 10-%át minden árverező, illetve írásbeli ajánlatot tevő, bánatpénz fejében készpénz vagy óvadékképes értékpapírban letenni vagyis ajánlatához csatolni tartozik.

3. Köteles a legtöbbet ígérő vevő a vételár 20 egyenlő félévi részletekben és pedig évenként ápril és október hónapok 1-ső napján, a hátralékban maradó vételár után számítandó évi 5 1/2 % kamatokkal együtt, a megyei házipénztárba hiánytalanul lefizetni, az esetre, ha a vevő a vételár részleteket pontosan a kikötött határidőben nem teljesíti, a község jogositva lesz az eladott területtel szabadon rendelkezni, azt vevő kárára és veszélyére újra eladhatja s az ekként származó kár ki egyenlítéséül a már lefizetett vételár részleteket visszatarthatja, illetve abból magát bírói közbenjárás nélkül kártalaníthatja; késedelem esetén az esedékesség napjától s az esedékessé vált összegek után 6 % késedelmi kamat is fizetendő.

Az első részlet az adás-vevési szerződés aláírásakor a bánatpénz betudásával legott a község pénztárába fizetendő és ez által haladéktalanul a vármegye házipénztárba szállítandó lesz; szabadságában állván vevőnek több részletet vagy az egész vételárt is egyszerre, de mindenkor a fenti határidőre lefizetni.

4. A vételár biztosításául vevő és esetleg neje leköti bárhol található összes ingó és ingatlan vagyontulakat, s per esetén alávetik magukat eladó község által szabadon választandó sommás szóbeli bírói illetékesség és eljárásnak, a község elleni per esetében azonban a község területére nézve illetékes kir. törvényszék illetve járásbírói illetékessége köttetik ki.

5. Vevő az első részlet lefizetése után legott a megvett föld tényleges használatába, birtokába és jogaiba lép, miért is az összes állami adókat s egyéb közzadó természetű terheket a birtokba lépés napjától sajátjából viselni s fizetni tartozik.

6. Vevő a megvett birtokot ugyanazon jogokkal és kötelezettségekkel tartozik átvenni, a milyennel azt a község az eladáskor bírta.

7. Minthogy azonban a kérdésben forgó eladandó pusztai birtokra a „Pesti hazai első takarékpénztár-egyesület” mint hitelező javára 780,000 forint kölcsöntöke s járuléka jelzálogilag biztosítva, s bekebelezve van, ugyanazért O-Sztapár községe a fent számjelzett kölcsöntartozásra nézve mindaddig, míg az 307,000 frtra le nem számland, illetve le nem törlesztetik, tehát a 307,000 frton felüli összeg erejéig nevezett takarékpénztár irányában feltétlenül, sőt esetleg amennyiben hitelező egyesület ebbe bele nem egyezik, azonfelül is egyenes adósi viszonyban, illetve kötelezettségben marad, a miért is a megvett ingatlan birtok az illető vevő nevére tehermentesen csak is a vételár teljes lefizetése után, a teherrel együtt azonban akkor is átirható lesz telekkönyvileg, ha a jelzálog kölcsön 307,000 frtra letörlesztetett és vevő a hátralévő kölcsön, illetve vételár töké erejéig egyenes adósi viszonyt fogad el hitelezővel szemben, s ekként utóbbi által a község a további adósi viszony és szavatosság alól felmentetik.

8. Az ezen adás-vételből felmerülő összes költségek, úgy a birtokváltási százalék is az illető vevő által sajátjából viselendők és fizetendők.

9. Az árverés eredménye a legtöbbet ígérő vagy ajánlattevőre nézve azonnal, míg a községre csak is a képviselőtestület, illetve törvényhatósági jóváhagyás után válik kötelezővé.

10. Az árverés jóváhagyása után adás-vevési szerződés lesz kötendő, melyet esetleg vevő neje is, a meny nyiben neje van, mint jótálló, kezes, avagy társtulajdonos aláírni tartozandó.

Ezen szerződés azon esetre, ha az eladás egészben vagy 500 holdnál nagyobb részletekben történék, közjegyzői okiratba foglalandó.

11. Az árverést vezető bizottsága állandó Schlagetter Gyula vármegyei tiszti főgyász elnöke alatt Ribiczey Béla járási főszolgabíró, a községi bíró, Brezsovszky Vazul közs. jegyző és a községi képviselőtestület által annak kebeléből választandó két tagból, mely bizottság a járási főszolgabíró és a megyei főgyász közbejötté mellett járandó el.

12. A megyei házipénztárba fizetendő részletek, a hitelező takarékpénztár-egyesülethez O-Sztapár község folyó számlájára fognak felküldetni, hogy abból félévenkénti felmondás mellett a kölcsöntöke rendkívüli törlesztése is félévenként eszközöltessek.

13. Ha azonban az eladás részletekben történék, úgy 100 holdnyi részletekig a vételár közvetlenül a községi pénztárba és a község által 5000 frtos részletekben a megyei házipénztárba, s csak is a 100 holdnyi területnél a vármegyei házipénztárba szállítandó.

Kelt Apatinban, 1891. évi július hó 6-án.

Ribiczey Béla,
főszolgabíró.

6-4

6585.

1891. sz.

Pályázat.

Mohol községében leköszönés folytán üresedésbe jött 400 frt évi fizetéssel javadalmazott őrnöki állásra ezennel pályázat nyitattik — felhivatván azok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a megye 1887. évi 6-ik sz. a. alkotott szabályrendelete értelmében felszerelt folyamodványait f. évi augusztus hó 4-ig alulírt főszolgabírónál nyujtsák be; — a választás f. évi augusztus hó 6-án fog megtartani.

Zentán, 1891. július 11.

Matkovics József,
főszolgabíró.

3-2

Üzlet átvétel.

Van szerencsém e város és vidéke nagyérdemű közönségével tisztelettel tudatni, miszerint eddig **ZOMBORBAN** a **Falcione Gyula** alapítványi házban évek hosszú során át fenálló **Falcione Gusztáv ur**

fűszer-, csemege-, anyag-, ásványvizek- és festék-üzletét

július hó 5-étől átvettem, és azt nevem alatt továbbra is vezetendem.

Főtörökvésem oda leend irányozva, miszerint elődöm vevőit magamnak fentartsam, azokat nem csak pontosan kiszolgáljam, hanem egyuttal a legjobb minőségű árucikkkel is jutányos áron ellássam.

Számos látogatásért esd

mély tisztelettel

Lugumerszky Plátó,

fűszerkereskedő.

3-3

5248. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye hódásghí járás területére Hódásgh székelyhelyen egy járási rendőrfelügyelői állás rendszeresítettven, felhivatnak mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg okmányolt folyamodásukat nálam **augusztus hó 15-éig** nyujtsák be.

A rendőrfelügyelő 800 frt évi fizetés, 100 frt lakbér és 300 frt utiátalány, összesen 1200 frt javadalmazásban részesül, havi előleges részletekben.

A folyamodók igazolni tartoznak, hogy magyar állampolgárok, fedhetlen előéletiek s hogy a terhes szolgálat teljesítéséhez megkivántható egészséges testalkattal bírnak, s a hivataloskodással járó irodai teendők kifogástalan s pontos ellátására képesek.

Kelt Hódásghon, 1891. évi július 18-án.

Vissy József,
főszolgabíró.

3-2

3409.

1891. sz.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járáshoz tartozó O-Morovica községben üresedésben levő állatorvosi állás betöltése céljából pályázat nyitattik. Ezen állás javadalmazása:

1. a községi pénztárból 300 frt, 2. nappali 10 kr. éjjeli 20 kr. látogatási díj, 3. mint vágó biztos külön szabályrendeletileg megállapított díjazásban részesül.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, miszerint folyamodványait szabályszerűen felszerelve hozzám **f. évi augusztus 20-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnap utólag fog kitűzteni. Topolyán, 1891. évi július hó 15.

Császár Péter,
főszolgabíró.

3-2

Zombor, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

4374. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Plávna községében az üresedésben levő szülésznői állásra, mely évi 40 frt készpénz fizetés, 7 1/2 mérő buza s minden szülési eset után 1 frt díjazással van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodásait f. évi augusztus 9-ig hozzám nyujtsák be.

Palánkán, 1891. július hó 10-én.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

SCHLICK-féle Vasöntöde- és Gépgyár-

részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár:
VI., Kálv. Váci-ut. 1699/99. szám. VI., Podmaniczky-utca 14. szám.

Ajánlja kitérőt és szállást szerkesztő

gőz- és járgányeszlő-készületeit és számos első díjakkal kitüntetett

szab. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit és szabadalmazott mélyítő-ekéit,

eredeti SCHLICK és VIDATS-féle egyvasu ekéit, talajmivelő eszközöket, boronáit és

rögtörő hengereit, valamint Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépeit

Készletben vannak továbbá: gabonaszitító rosták (Baker és Vidats-rendszer) takarmánykészítő gépek, tengeri morzsológ és daráló, szab. Jókai-féle „Hungaria” daráló-gépek erőhajtásra, örlőmalomok és olajmalomberendezések. Eredeti amerikai kétkötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo-gépek, szállítók mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. Zomborban mintaraktár a gazdasági egyesület helyiségében. 24-18

10182.

1891. sz.

Hirdetmény.

Bresztovác község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886. XXIX. t.-cikkben előírt helyszíni eljárás végett **1891. évi augusztus hó 10-ik** napján a községben megjelenend.

Felhivatnak emélfogva:

1., mindazok, a kik a községben levő valamely ingatlanhoz a telekkönyvi állással szemben tulajdoni jogot tartanak, hogy a meny nyiben az eljárás bírósági kiküldöttnek az arra vonatkozó okiratokat át nem adták, tulajdonjoguk bekebelezését a fent kitett határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközölni, vagy az 1886. XXIX. t.-c. 15-18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. §-ai értelmében az átírásra szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényüket a bizottság előtt annak a községben teljesítendő működése folyama alatt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos, illetve ennek örököse vagy hagyományosa az átruházási jogügylet létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert ellenesetben jogaikat ezen előnyös uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illetékelengedés kedvezményétől elesnek;

2., mindazon jelzálogos hitelezők és azok, a kiknek javára egyéb nyilvankönyvi jogok vannak bejegyzve, de a bejegyzett követelések, illetőleg egyéb nyilvankönyvi jogok tényleg már megszüntek, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmeznek, vagy a törlesztési engedély nyilvánítsa végett a szerkesztő-bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Zombor, 1891. évi július 15.

Dr. Kemény Andor, **Polányi M. s. k.**
kir. albiró. bet. szerk.

3-3

lassan